

részletről-részletre megvizsgálja. A helyszíni eljárás befejeztével a jegyzéket szabályszerűen záradékolva a jelenvoltak aláírják s azt a közs. előljáróság megint beküldi a kat. helyszíni felügyelőségnek (8. §.) A felügyelőség vagy igazgatóság aztán a felszólalások helyszíni vizsgálatának eredményét kiszámítja s a beállott változásokat a kataszteri telekkönyvben, valamint a községektől bekívánandó kataszteri birtokívekben és részletes osztálykivánatokban keresztülvezetetteti s a változott birtokívekről különbözőeti összehasonlító kimutatást készít, melyeknek a pénzügyminisztertől nyert jóváhagyása után az illetékes kir. pénzügyigazgatóságot a földadó törzskönyv megfelelő kiigazítása, valamint a földadónak az új tiszta jövedelem alapján 1910. évi január hó 1-től leendő előírása és az esetleg ez időponttól szükséges adókiegyenlítés elrendelése végett értesíti. A kiigazított birtokíveket a községnek egyidejűleg kiadja. (9. §.)

Ezen kiigazítások néha szükségesek olyan községekben, ahol részletes kataszteri felmérés vagy műszaki helyszínelés alapján szükségessé vált új kataszteri munkálat a folyó évre előirányoztatott, avagy tagosítás, legelő- és erdőelkülönítés vagy egyéb birtokrendezés miatt új kataszteri munkálat szerkesztése van folyamatban. A változások ezen munkálatoknál is lehetőleg f. év nyarán befejezendők. (10. §.) Irodai helyiségeket, az ott működő közegek részére lakást, gyalognapszámokat, anyagokat, fuvarokat, hátszlovakat és ladikokat a községek ingyen tartoznak adni. (13. §.)

Erdőgazdasági mozgalmak Francia- és Angolországban.

I.

Az erdők rendszeres irtásának végzetes következményeit sokáig nézte közömbösen Franciaország. Csak kevesen akadtak, akik elég józanok voltak fölismerni az erdők pusztulásának az ország éghajlati viszonyaira s folyamrendszerére gyakorolt káros hatásait. Az utóbbi évek sűrűn megismétlődő katasztrófái azonban, melyeknek romboló munkáját súlyosan sinlették meg a

pyrenei völgyek és a délvidéki departementok, végre a közvetlenül fenyegetett vidékek lakosságát is felrázták tétlenségükből s némely helyeken valóságos forrongást idéztek elő köztük. A kormány kénytelen volt foglalkozni a fölmerült panaszokkal s a kamara bizottságot küldött ki kebeléből, melynek feladatává tette megvizsgálni a panaszok okait s gondoskodni az azok orvoslására legalkalmasabb eszközökről. Ez a bizottság most fejezte be munkálatait s előadója, *Fernand David* részletes jelentésbe foglalta össze a teendőket, amely jelentés e pillanatban a kamara asztalán fekszik, mely hivatva lesz rövid idő alatt dönteni az abban foglaltak fölött.

Mielőtt azonban közelebbről rátérnénk e jelentés ismertetésére, vessünk egy tekintetet az ezt megelőző társadalmi mozgalmak történetére.

*

A francia erdősítés ügye, igen sokat köszönhet bizonyos magánjellegű társadalmi egyesületek működésének, amilyen a „L'association centrale pour l'aménagement des Montagnes“, a „Touring Club“ stb. Amaz *Paul Descombes* elnöklete alatt körleveleket küldöz szét nagy mennyiségben, újságcikkeket közöl a lapokban, felolvasásokat, kongresszusokat rendez, határozatokat szavaztat meg a törvény által alkotott testületekkel, törvényhatósági közgyűlésekkel, törvényjavaslatokat kezdeményez stb. Leírja az esőviz által okozott pusztításokat, a legelők feldulását, a szakadó hegyi áradatok által megduzzasztott folyók kiöntéseit, az áradat által magával sodort törmelékek folytán okozott károkat, melyek eltorlaszolják a folyók torkolatait s akadályozzák a hajózást, úgy hogy a rohanó sebes vizek és az éghajlat változásai tönkreteszik a hegyek pásztorait, a síkföldön gazdálkodókat s a kikötők kereskedő népét egyaránt. Kimutatta, hogy ha Franciaország közigazdaságát meg akarják menteni, nem szabad késlekedni a lankás területek begyepesítésével s a legelőgazdálkodásra alkalmatlan hegyszakadékok befásításával. Sőt tovább megy ez az egyesület és előljár a jó példával maga is, amennyiben községi tulajdonokat javítás céljából bérbe vesz, hogy azokat később a tulajdonos községeknek visszabocsássa s tanulságot szolgáltatson velök a gazdálkodó népnek az erdő- és legelőgazdálkodás szoros viszonyáról.

Viszont a „Touring Club“-nak is van egy erdő- és pázsitbizottsága, mely szintén nyomást gyakorol a törvényhozás működésére, ezenkívül gondot visel arra, hogy a gyermekek figyelme már az iskolában ráirányoztassék az erdő jótéteményeire, mely a klímát egyenletesebbé, a vízfolyást szabályosabbá, magát a növényzetet pedig üdőbbé s ennél fogva táplálóbbá teszi legelés céljaira, végre pedig a tájat is mosolygóbbá, festőibbé. Egyik célja ez egyesületnek éppen Franciaország természeti szépségeinek gyarapítása s az erdő és legelő tanulmányával összefüggő oktatás fejlesztése érdekében az elemi iskolákban ezrivel osztatja szét *Cardot* kitűnő kézikönyvét, a „Manuel de l'Arbre“-t.

Hogy milyen szolgálatot tesz ez a kis kézikönyv az erdő tudománya népszerűsítése érdekében, arról bizonysgot nyújt a következő rövid kis szemelvény az olvasókönyvből, melynek czime: „A gyermek és a forrás“ (allegorikus olvasmány).

„Vajjon honnan jönnek — kérdezte Pál atyjától — azok a friss és tiszta vizek, melyek minden évszakban megtöltik a forrást s szétömlenek a patakokban?“ — „Fiam, kérdezd meg magát a forrást, talán fölfedi előtted titkát. Mit látsz vize csöndes tükrében?“ — „Látom szélein a fák fordított körvonalait, mintha fűrösztetni akarnák benne üde zöldjüket; középen a kék eget és nagy fehér felhőket, melyek a szélről üzve, keresztülvonulnak rajta, itt-ott pedig a nap sugarai tükröződnek felületén.“

„Nos hát — mond az apa — csoportosítva látod itt mindazt az elemet, ami a forrást alkotja: a napot, amely fölszívja a tengerből és a szárazföldből a vizet; a felhőt, mely átviszi ezt a légkör magas régióiba, végül pedig a fákat és a gyepet, melyek befogadják s lassan-lassan alászívárogtatják a földalatti rétegekbe, ahonnan előtámadni látod, könnyen fölemelve a meder fenekét elborító fővényt.“

Ez a buzgó propaganda pár év alatt meg is termette gyümölcsseit. A törvényhozás mindkét háza nemcsak ismételten foglalkozott utóbbi időben a kérdések különböző oldalaival úgy a földmivelésügyi költségvetés, valamint a jövedelmi adó reformja tárgyalása alkalmából, szóvá téve egyszersmind ama tulvágásokat is, melyek különösen némely magánerdőbirtoknál honosodtak meg, hanem egyuttal 1907 márcziusától 1908 júliusáig

nem kevesebb, mint nyolcz kész törvényjavaslat kezdeményezése és egy határozati javaslat alakjában vitték az erdősítés és erdővédelem kérdését egyesek a törvényhozás elé.

Nem lesz érdektelen talán ezeknek tárgyát és benyújtóit kronologikus rendben rövidesen felsorolni. Az első két javaslat kidolgozására maga az „Association centrale pour l'aménagement des montagnes“ vállalkozott s czimeik: „Törvényjavaslat az erdőbirtokosok felhatalmazásáról, hogy erdőiket az erdőrendtartás alá vessék“ és „Törvényjavaslat a nyilvános jellegűnek elismert vagy bejegyzett testületeknek adandó felhatalmazásról, hogy erdőket és erdősítésre alkalmas területeket szerezhessenek“. Mindkettőnek betervezője *Bougère* és *David*. Azután következik *David* két javaslata, melyről alább részletesebben szólunk: „Franciaország földje elerdőtlenítésének megakadályozásáról“ és „A hegyvidékek fenntartása és rekonstruálása tárgyában hozott 1882. évi április 4-iki törvénycikk módosításáról és kiegészítéséről, tekintettel Franciaország földje befásításának biztosítására“. A következő két törvényjavaslatot a „Touring Club“ szerkesztette „az erdőtörvény oly módosításáról, mely véget vessen Franciaország földje elerdőtlenítésének“ és „bizonyos törvényhozási rendelkezések életbe léptetéséről, melyek lehetővé tegyék némely intézeteknek és társulatoknak Franciaország földje beerdősítésében közreműködni“. Végre *Pierre Baudin*-nak és társainak egy határozati javaslata szól „Franciaország erdőterületei összeírásáról“, *Beauquier*-nek egy javaslata „nemzeti erdőtartalékok teremtéséről a közegészségügy és a szép tájak fenntartása szempontjából“, míg ugyancsak *Beauquier* a szerzője egy másik törvényjavaslatnak is, melynek tárgya „a közvédelemben részesülő tájak és természeti emlékek közé sorozható területeken való ideiglenes foglalkozások szabályozása“.

De még ezeket megelőzőleg, 1905 márczius 31-én extra-parlamentáris bizottság alakult meg egy törvényjavaslat kidolgozására, melylyel azonban az 1902—6-iki ülészaknak nem lévén már ideje foglalkozni, ezt 1908 február 20-án végre betervezte a földmivelésügyi miniszterium. Ez a törvényterv az „ötszörös növedék terve“ („cinq possibilités“) neve alatt ismeretes szakkörökben, mert nemcsak a feltétlen erdőtalajok irtását tiltja meg, mint a

jelenlegi erdészeti törvény, hanem az olyan vágatásokat is, melyek terjedelmüknél fogva ötszörösen meghaladják az erdő átlagnövedékét, vagyis ötszörte annyi köbmétert tesznek ki, mint amennyit az erdő évenként termelhet.

Ezt a törvényjavaslatot a képviselők alkotmányos kezdeményezési jogából eredő többi javaslattal együtt sokáig fontolgatta a francia parlament földművelésügyi bizottsága s végre is abban állapodott meg, hogy előbb *Baudin* javaslatát terjeszti elő Franciaország erdőbirtokai összeírásáról, mely jelentés kapcsán *Vigouroux* előadó utasítottatni kérte a kormányt, hogy először:

még az 1908. év folyamán terjessze elő a hegyvidékek fenntartásáról szóló 1882. évi április 4-iki törvény alapján tett kiadások részletes kimutatását az elért eredmények feltüntetésével; másodsor:

legkésőbb az 1909. év folyamán terjessze elő a Franciaország erdőségei táblázatos összeírására vonatkozó munkálatokat.

A kamara ez indítványokat elfogadta, mindeddig azonban a kormány elmulasztotta eleget tenni az 1882. évi április 4-iki törvény alapján eszközölt kiadások betérjesztése iránti utasításnak.

Ami a többi javaslatot illeti, ezeket a bizottság által elfogadott szövegben múlt év júniusában terjesztették a kamara elé, *Beauquier* két javaslata kivételével s ezekben felhatalmazták a magánosokat és pénzintézeteket, hogy a közigazgatási hatóságokkal egyetértőleg erdőségeiket állami közegek felügyelete alá helyezték, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatoknak és takarékpénztáraknak pedig megengedték, hogy erdőterületeket vagy erdősítésre alkalmas területeket szerezhessenek, azonban kötelezték őket arra is, hogy erdőbirtokaikat az erdőrendtartásnak vessék alá.

Végül a kormány javaslatára az erdőpusztítás megakadályozását célzó *David*-féle más két javaslatra vonatkozó bizottsági jelentést *David* terjesztette be, némi módosítással elfogadásra ajánlva azokat.

*

Már az 1827-ben *Martignac* által a képviselői kamara elé terjesztett erdőtörvényjavaslat indokolásában rámutatott arra, hogy nem csupán az erdőségek okszerű kihasználásában rejlő vagyoni érdek állapítja meg az erdők hasznosságát, hanem még sokkal nagyobb és föl nem becsülhető előnye az erdőségeknek

az országra nézve az a körülmény, hogy védelmezik és táplálják a forrásokat és patakokat, hogy a hegyek talaját megkötik és támogatják s végül, hogy a légköri viszonyokra üdvös befolyást gyakorolnak.

Megerősíti az erdők nemzetgazdasági hivatásának és szerepének ezt a felfogását a francia kamara előtt fekvő új törvénytervezet is, de amellett tanulságos lánczolatát sorolja föl azoknak az újabb katasztrófáknak, melyek egymást követő rövid időközökben az Alpések, a pyrenei hegyek és a Cevennesek területein pusztítottak, azoknak az árvizeknek, melyek a Loire, a Garonne, a Rhone völgyeit feldúlták az 1840., 1856., 1875., 1890., 1907. években. És megdöbbenő képet rajzolva az ezek folytán kárba ment tetemes, milliókra rugó nemzeti vagyronról, azzal végzi, hogy a folyamrendszer szabályozása végett szükséges az érdekelt medenczék területének legalább egyharmadát fákkal ültetni be, holott ma az erdősített terület átlaga Franciaországban csak 18⁰/₀ s a Cevennesekben pláne csak 10⁰/₀. Ehhez képest aztán a francia Alpeseken 200.000 hektár a kiterjedése az elpusztított területnek, holott az egész Svájcban nem több, mint 6014 hektár.

Nem minden keserűség nélkül mutat rá a jelentés arra is, hogy az állam 3 millió frankot költ évenként néhány ezer hektár terület befásítására, holott 6 millió hektár terület a magánosok kényének-kedvének van kiszolgáltatva. Valóságos Penelope-munkának nevezi ezt akkor, amikor a legelőit kiterjeszteni törekvő hegylakó s az ipar növekvő szükséglete egyszerre 3518 hektár többszázados tölgyet irt ki a Marchenoir erdőségből, amelyből tíz falu szénégetője élt eddig s az Amboise-i erdőt is csak azért kiméli, mert az ennek tulnyomó részét képező bükk nehezen talál kereskedelmi piacot.

Ilyen körülmények között talán feleslegesnek is látszik vitatni az állam közbelépése és inicziatívája jogosultságának elvi kérdését, mert előttünk kétségtelennek látszik, hogy a köz érdeke előtt a magánosok érdekeinek háttérbe kell szorulniok. Nem így azonban Franciaországban, hol daczára az étatizmus messzemenő rendszerének, ily kérdésekben még mindig erős a harcz az állam-érdek és a jogos magánérdek közt. A javaslat visszamegy nem csupán a code civil 544. §-ára, hanem XIV. Lajos és Szép Fülöp

ordonance-aira és kapituláréira, valamint az építkezések magasságát és vonalát szabályozó törvényes korlátozásokra, hogy megindokolja az állami erdőpolitika jogosultságát.

Ami már az érdemleges intézkedéseket illeti, mindenekelőtt szükségesnek véli a javaslat, hogy az állam kártalanítás, államszegély vagy adókedvezmény, esetleg teljes adómentesség alakjában nyújtson megfelelő ellenértéket az erdőbirtokosokra hárulandó terhekért és jogkorlátozásokért. Nehezebb azonban ezeknek minden egyes esetben történő méltányos megállapítása és végrehajtása, hogy az adófizetők meg legyenek óva a közigazgatási önkény és szekatura ellen.

Támaszkodva a gazdasági egyesületek által nyilvánított óhajokra s a pénzügyminisztériumi előmunkálatokra, a David-féle javaslat abban kulminál, hogy a nyers jövedelem a vágatás eredménye alapján állapítandó meg, levonva belőle az őrzési, kezelési, beültetési költségeket, valamint az utak, ösvények stb. fenntartásával járó költségeket. Az így megtudott jövedelemből egy ötöd ütemű le kockázat címén és mint kártalanítás az abból eredő különbözetért, hogy az annuitásos vagy amortizációs becslési módot jövőben egy új aritmetikai módszerrel cserélik fel.

Rendeleti uton kívánja a javaslat megállapíttatni a földjáradék, vagy a föld bérleti értéke és az emberi munka hozzájárulása által feltételezett gazdasági üzemi haszon közötti különbséget. Természetesen különböző adónemek volnának megállapítandók az erdőjövedelem e két forrására, figyelemmel arra, hogy az új adótörvény máris jelentékenyen leszállítja az erdőterületek terheit.

David már 1907-ben is terjesztett — mint láttuk — egy erdőtvénnyavaslatot a kamra elé, s ugyanakkor a „Touring Club“ is dolgozott ki egy javaslatot, melyet Baudin terjesztett a ház elé; végül a kormánynak is volt egy kész tervezete. A bizottság most mindhárom javaslatot felhasználta, egy szakaszba foglalva össze a jelenlegi javaslatot, mely módosítja és kiegészíti az erdőtvény XV. címét és 219., 220., 221., 223., 224., 225. és 159-ik szakaszait. Ezen új javaslat szerint jövőben senkisésem szántathatja fel erdőit, hacsak arra közigazgatási uton engedélyt nem nyer, de bizonyos kategóriák, melyeknél az erdő fenntartása a közérdek parancsa, sohasem szánthatók fel.

Remélhető, hogy e radikális intézkedésekkel sikerülni fog orvosolni sok bajt, melynek forrása eddig Franciaország erdőségeinek okszerűtlen pusztítása volt. Csak az a baj, hogy a törvényjavaslat, midőn abból a helyes intenczióból indul ki, hogy az állam örökösére bizza Franciaország erdőségeinek gondozását s az erdők irtásának megakadályozását, ugyanakkor tulságos gyámkodás alá helyezi az erdőbirtokosokat, akik ha erdőiket fölszántani akarják, hosszú határidőhöz vannak kötve e szándékuk fogantatása előtt. Helyesebbnek látnák sokan, ha a földmivelésügyi kormány már most osztályozná az erdős területeket és megjelölné azokat a zónákat, ahol az erdők fenntartása szükséges s kipusztítása nem engedhető meg. Ezeket szerintők valóságos szolgálommal terhelhetné az állam s tulajdonosaikat az elé az alternatíva elé állíthatná, hogy vagy vessék alá magukat ennek a szolgálomnak az állam által fizetendő bizonyos kártérítés ellenében, vagy pedig területeiket kisajátítják. Ugyanez volna a követendő eljárás az oly felszántott földeknél, melyeknek befásítása parancsoló szükségesség.

Ugy látszik azonban, a javaslat nem akart idáig elmenni. Pedig ha Franciaország költségvetése nem is volna elég gazdag az erdősítés e nagyszabású programjának keresztülvitelére, vannak hatalmas vállalatai, nagy részvénytársaságai, takarékpénztárai, biztosító intézetei, melyek tartaléktőkéiket az erdőrekonstrukció nagy művében gyümölcsözőleg helyezhetnék el, anélkül, hogy az adófizetők zsebébe kellene nyulni. Így, amint a helyzet áll, igen jogosult az aggodalom azok részéről, akik a francia parlamenti viszonyokat ismerik, hogy a kamra apró érdekképviselői aligha fognak hozzájárulni szavazatukkal a javaslat törvényerőre emeléséhez s ezzel megint elodázást nyer az erdősítésnek fontos nemzeti ügye, mely egyedül képes Franciaország fenyegetett mezőgazdaságát megmenteni a válságtól.

Pedig most, amikor nemcsak a földmivelés, de az ipar érdekei is mind sürgetőbben követelik az erdőállomány szaporítását, amikor Anglia évszázadok mulasztásait készül pótolni az erdősítés terén, Franciaország sem vonhatja ki magát többé a kultúra és civilizáció e mindennél égetőbb problémájának megoldása alól, amelytől egész jövője függ. Azok az elvek, melyek a

törvényhozási tárgyalások alapjául szolgáló tervezet rendelkezéseit átlengik, sok anyagot nyújthatnak ugyan a kritikára és a politikai opportunitás szempontjából érvényesíthető kifogásokra, amennyiben a magánjogi viszonyok egész területére kiható következményekkel járnak, de mindenesetre igazolják azt a várakozást, melylyel ma már a kontinens minden kulturnépe tekint az elpusztult erdőségek felújítására irányuló törekvések elé.

Meg kell itt még említenünk, hogy a francia földművelésügyi miniszter múlt év február 28-án egy parlamenten kívüli bizottságot is nevezett ki a legelők javításával összefüggő kérdések tanulmányozására, kapcsolatban a befásítás ügyével és annak terhei csökkentésével. Ennek a bizottságnak feladata a műveletlen földek értékének emelését s a magánerdőségek fenntartását is vizsgálatai körébe vonni be, azonkívül tanulmányozni az új jövedelmi adórendszer visszahatását is az erdőbirtokra. Munkálatai eredményeit azonban még eddig nem hozta nyilvánosságra.

Tüzetes vizsgálat alá vették ellenben a vállalkozás és a fakereskedelem kinövéseit is, mint amelyek az erdők pusztulásának kiváltképeni okai, anélkül azonban, hogy ebben az irányban eddig törvényhozási intézkedésekre került volna a sor.

Máskülönben két irányban nyilvánul meg a közvélemény a legszükségesebb teendők tekintetében. Vannak, akik a magánosoknak és egyesületeknek nyújtandó kedvezményekben látják legsikeresebb módját annak, hogy az érdekeltség új erdők ültetésére s a létezők megóvására serkentessék, míg a másik tábor mindenképp az erdők irtását akarja megszüntetni s egyúttal az erdőbirtokra nehezedő tulságos terhek könnyítését elérni, amelyek Franciaországban némely esetekben az erdő tiszta hozadékának 45—50—60⁰/₀-át is meghaladják, sőt azt nem ritkán teljesen feleméztik. Végül a szoczialisták azt az álláspontot foglalják el, hogy az állam váltsa meg az 50 hektáron felüli erdőségeket abban a mértékben, amint eladásra kerülnek, vagy pedig irtásukat kéri.

Ennyi különböző érdekszálból összeszövődő s a közgazdasági élet minden körére kiható akciónál bizonyára van némi jogosultsága azok nézetének is, akik óvnak az elszertett lépéstől s egységes megérlelt terv koncepciójának adnak előnyt a részleges kísérletezésekkel szemben. Ennek a felfogásnak adott

hangot *Vigouroux* képviselő is, aki érinti már a pénzügyi kérdést is, ennek oly megoldását javasolva, hogy egyelőre a régi korona-erdőségeket váltsa meg az állam a „*Credit foncier*” közbejöttével, mely csekély annuitásos törlesztés mellett előlegezné a kölcsönt erre. S valóban Franciaország, mely tőkáját idegen papirokban, idegen gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekek előmozdítására kamatoztatja, elég tőkeerősnek látszik arra, hogy egy nagyszabású erdőfejlesztési programnak is rendelkezésére adja a szükséges összegeket, amelyekkel erdős tájai szépségét emelheti, nemzeti vagyontökéjét szaporíthatja, éghajlatát, vizei folyását szabályozhatja, fönnttarthatja az egyensúlyt havasainak, völgyeinek és partvidékének forgalma és termelése közt s nem legutolsó sorban a vidék fenyegető elnéptelenedésének is utját szegheti. Nem szabad feledni ugyanis, hogy az 1892-diki statisztika szerint 6,200.000 hektár teljesen műveletlen terület értékesítéséről van szó, melynek kétharmadrésze alkalmas befésítésre. Ennél a feladatnál az állam direkt közreműködése nem nélkülözhető, annál is inkább, mert Franciaországnak sokkal sürgősebb az erdőkérdés megoldása, még mint Angliának is. Anglia éghajlata, — tudjuk — enyhe, egyenletes és nedves, környező vizei folytán; folyói rövidek, medrök eleinte keskeny és sekély, hogy aztán hirtelen kiszélesedve, a legnagyobb hajók befogadására alkalmas torkolatokat képezzenek, holott Franciaországban az erdős sűrűségek csökkenése vagy hiánya szárazságot von maga után, az éghajlat szigorát fokozza s egyaránt sújtja a hegylakót, a sík völgyek földművelő népét s a folyami vagy tengeri kikötők kereskedő népét. Végre pedig Franciaországnak nincs szüksége új erdőkezelői személyzet megteremtésére sem, mint Angliának, mert mintaszerű erdőszemélyzete kiállotta a próbát s évente 34 millió frankot hajt az államkincstárnak. A személyzet szaporításáról pedig úgy is gondoskodni kell a legközelebbi jövőben, ha az összes magán-erdőségek, vagyis a francia erdőségek $\frac{2}{3}$ -ának kezelését átveszi az állam. E tekintetben tehát semmi nehézség nem állana utjában az erdős területek szaporításának s állami üzembevételének.

(Folytatása következik.)

